

25 vuotta torniolaisesta ME-juoksusta

Syyskuun ensimmäisenä päivänä armon vuonna 1985 Tornion Pohjan stadionilla tehtiin pienimuotoista yleisurheilun historiaa. Alatornion Pirkat juoksi tuolloin epävirallisen maailmanennätyksen 100 x 1000 metrin viestissä.

Sateisena syyspäivänä loppuaika oli 5.08.30,27, jolla entistä Lappeenrannan Urheilumiesten ME-tulosta parannettiin minuuttikaupalla. Alun perin tavoite oli 5.12.00, mutta koleasta kelistä huolimatta juoksijat kuitenkin alittivat lähes järjestään henkilökohtaiset tavoiteaikansa.

Kovimpia yksityisaikoja juoksivat Jyrki Autio (2.32,28), Jari Isometsä (2.36,47) ja Mauri Iisakka (2.37,87). Juoksijoiden keskiarvotulos oli noin 3.05, mikä vaatii kohtuullisen kovaa kuntoa. Lehtijuttujen perusteella varamiehiäkin oli noin 30, ja huomionarvoista on, että sen ajan hiihtäjäsuuruuksista Pekka Herajärvi ja Jouko Isometsä eivät olleet mukana. Joukohan oli kuuluisamman velipoikansa tasoinen lahjakkuus juoksijana.

Ankkuriosuuden juoksi itseoikeutetusti yleisurheilujaoston puheenjohtaja Teuvo Kvist, joka oli koko ME-kokeen primus motor yhdessä hiihtojaostoa samoihin aikoihin vetäneen Pentti Stoorin kanssa. Voi olla, että tärkeitä puuhamiehiä oli enemmänkin, mutta nämä nimet jäivät poikasena parhaiten mieleen.

ME-juoksu oli lajissaan ainutlaatuinen tapaus, ja nykyään Pirkat tai mikään muu lappilainen urheiluseura ei voi edes uneksia moisesta tempusta. Neljännesvuosisata sitten Pirkat oli todellinen suurseura, jolla oli huippuhiittäjiä sekä kansallisen tason suunnistajia, yleisurheilijoita ja pyöräilijöitä.

Juuri tuolloin Pirkat eli harrastajamäärällisesti katsottuna kultakauttaan, sillä huippu-urheilijoiden lisäksi suurten ikäluokkien entiset kilpaurheilijat olivat vielä kovassa iskussa. Lisäksi kestävyysurheilussa riitti junioreita aivan eri malliin kuin nykyään. Pelkästään Kolehmaisena juoksijaveljeksiä oli ME-joukkueessa neljä ja isä-Paavokin kipitti alle 2.50.

Pirkkojen ME-tulos rikottiin aikanaan, eikä seuraavana vuonna järjestetty toinen ME-koe ollut ensimmäisen veroinen menestys. Vuonna 1986 kaikille osuuksille ei löytynyt juoksijoita, ja muutamat seuran huippunimet urakoivat kaksi osuutta. Toinen ME-koe jäi myös Pirkkojen viimeiseksi.

Syystäkin voidaan sanoa, että kolumnistin muistelut kertovat torniolaisen yleisurheilun suuruudenajasta, joka tuskin koskaan palaa. Torniolaisittain ME-juoksun arvoa nostaa vielä se tosiseikka, että Pirkat ei ollut 1980-luvulla kaupungin paras seura yleisurheilussa, jos mittarina käytetään vaikkapa Kalevan kisoja.

Mailereidenkin suhteen kaupungin ykkösseura oli Tornion Pyry, jolla riitti Suomen mestareita pikamatkoilta maratonille. Tätä taustaa vasten ME-juoksu ei ollut hassumpi saavutus kaupungin kakkosseuralta.

Julkaistu Pohjolan Sanomissa 4.9.2010